

TARTU ÜLIKOOL
ÕIGUSTEADUSKOND

**TÜ ÕIGUSTEADUSKONNAS
2019/2020 ÕPPEAASTAL
KAITSTUD UURIMISTÖÖD**

Koostajad:

Triin Metsallik, Kerli Mangelsoo,

Ave Tiisler, Merike Vellend

SISUKORD

I AVALIK ÕIGUS.....	3
II ERAÕIGUS.....	5
III KARISTUSÕIGUS.....	8

I AVALIK ÕIGUS

Pealkiri	Juhendaja	Kaasjuhendaja
The Legal Differentiation of Islands and Rocks in the International Law of the Sea (UT I)	Alexander Lott	
Euroopa Liidu õiguse rakendamine eesti esimese astme kohtutes sisserändepoliitika näitel	Katre Luhamaa	
Dublin III Regulation and its Compliance with the Principle of Solidarity in the Context of Migration Crisis (UT I)	Katre Luhamaa	
Tartu Rahu tähendusest rahvusvahelises õiguses rahvaste enesemääramisõiguse näitel	Lauri Mälksoo	
Agressioonikuriteo kohaldumine Julgeolekunõukogu liikmele rahvusvahelises kriminaalõiguses	Lauri Mälksoo	
Sõjaväeliste eraettevõtete regulatsioon ning erinevused palgasõduri institutsioonist rahvusvahelises õiguses	Lauri Mälksoo	
Ameerika Ühendriikide 03.01.2020 õhurünnak kui ÜRO põhikirja järgne enesekaitse teostamine (UT II)	Lauri Mälksoo	
International Refugee Law in the Prism of Migration Crisis and the Global Migration Compact for Safe, Orderly and Regular Migration (UT II)	Lauri Mälksoo	
Julgeolekunõukogu roll rahvusvahelise tavaõiguse tekkimisel terrorismi teemaliste resolutsioonide näitel	Lauri Mälksoo	
Põlisrahvaste õigustest rahvusvahelises õiguses: kas üksnes 'pehme õigus'?	Lauri Mälksoo	
Rahvusvahelise kriminaalkohtu jurisdiktsioon USA kurjategijate üle	Lauri Mälksoo	
Digitaalsete tõendite usaldusvääruse tagamine tsiviilkohtumenetluses	Mario Rosentau	
Valimiste mõjutamine küberruumis – juriidiline küsimus või mitte? (UT II)	Mario Rosentau	
Rahvusvaheliste organisatsioonide otsused kui rahvusvahelise õiguse allikad ÜRO peaassamblee resolutsioonide põhjal	René Värk	
Iisraeli Läänekalda asunduste õiguslik staatus	René Värk	
Majanduslike sanktsioonide kehtestamine väljaspool Julgeolekunõukogu (UT II)	René Värk	
Riigipea immuniteedi mõju pärast ametiaja lõppu	René Värk	

Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade eesmärgipärane kohaldamine (UT I)	Tõnis Vahesaar	Carri Ginter
Tõendamise loogilised ja teoreetilised alused ning nende mõju tõendamise praktikale (UT II)	Mario Rosentau	
Digitaalsete ettevõtjate koondumise kontrollimine tehingu väärtusest lähtuvalt (UT I)	Gea Lepik	
Advokaadibüroode läbiotsimise regulatsiooni kooskõla Euroopa Inimõiguse kohtu praktikaga	Carri Ginter	
Reservatsioonid inimõiguste lepingute kontekstis	Rene Värk	
Rahvusvahelised jälitustoimingud: pealtkuulamise tehnilised võimalused vs õiguslikud piirangud	Rene Värk	
Väljaandmisest keeldumine "poliitilise rikkuja" argumendiga	Rene Värk	
Riigipea immuniteedi mõju pärast ametiaja lõppu	Rene Värk	
Reguleeritud kutseala vilistlase diplomi ja registrikande tühistamine õe õppe näitel	Alexander Lott	
Mandrilava seaduse puudumine - kas seadusandja tegemata töö?	Alexander Lott	
Prokuröri sõltumatus ja järelvalve Eesti Vabariigis	Paloma Krõõt Tupay	
Peaministri pädevuste laiendamise põhiseaduslikud piirid	Paloma Krõõt Tupay	
Kooseluseaduse rakendamine - de lege lata ja de lege ferenda	Paloma Krõõt Tupay	
Ametnike streigikeelu asjakohasus tänases Eestis	Paloma Krõõt Tupay	
Eesti Vabariigi põhiseaduse tõlgendamise piirid § 26 piiriklausli näitel	Paloma Krõõt Tupay	
Presidendi institutsioon, pädevuste piirid ja kontrollimehhanismid	Paloma Krõõt Tupay	
Korralduseaduse õigusmõistete sisustamine Eesti halduskohtute praktikas	Mait Laaring	
Riikliku järelvalve erimeetme rakendamine ohu ennetamiseks tuginedes ohuprognosile	Mait Laaring	
EL liikmesriikide vahelise kaubanduse mõjutamise kriteeriumi hindamine ETL artikkel 107 lõike 1 kontekstis	Kaspar Endrikson	

Elektritõukerataste õigusliku reguleerimise vajadus ja optimaalne ulatus	Artur Knjazev	
Projektitaotluse haldusmenetlus Tartu Kultuurkapitali näitel	Helen Kranich	
Korporatsioonid kui võimalikud rahvusvahelise õiguse subjektid	Rene Värk	
Israeli asunduste staatus Läänekaldal	Rene Värk	
Isikuandmete töötlemine põhiõiguste riivena	Mario Rosentau	

II ERAÕIGUS

Pealkiri	Juhendaja	Kaasjuhendaja
Üüri tõstmise alused eluruumi üürilepingutes	Irene Kull	
Üürileping eluruumi kasutusse andmisel sotsiaalteenusena	Irene Kull	
Tehisintellektil põhineva virtuaalse assistendi kvalifitseerimine agendina	Irene Kull	
Platvormi töötajate esindamine kollektiivsetes töösuhetes	Gaabriel Tavits	
Kolmandatest riikidest pärit isikute töölevõtmise õiguslik reguleerimine	Gaabriel Tavits	
Töötervishoiu ja tööohutuse normide tagamine kaugtööl	Gaabriel Tavits	
Töötlemise tasustamisest käsundus- ja töölepingu alusel	Gaabriel Tavits	
Töölepingus sisalduvad töötingimused	Gaabriel Tavits	
Mittevaralise kahju hüvitiste standardiseerimise võimalikkus Eesti deliktiõiguses	Janno Lahe	
Liikluskindlustuse kindlustusandja tagasinõuded muude isikute kui sõidukijuhi vastu	Janno Lahe	
Osanike teabenõude formaalsed eeldused kohtupraktikas	Andres Vutt	
Ülekinnistamise vajalikkus ja tähendus vara jagamise asjades	Villu Kõve	
Isiku krediitdivõimet sisaldava info töötlemine Eesti ning USA võrdlev analüüs	Villu Kõve	
Abikaasade osalus ühisvaraga seotud kohtuvaidlustes	Villu Kõve	

Võlaõiguslike nõuete ja muude õiguskaitsevahendite muutmine tsiviilkohtumenetluse kestel, neile alternatiivne tuginemine	Villu Kõve	
Mittetulundusühingute raamatupidamise aruandluse kohustus ja selle ulatus	Villu Kõve	
Äriühingu juhatuse liikme kohustuste rikkumise korral esitatava kahjunõude materiaalsed eeldused kohtupraktikas	Margit Vutt	
Parkimislepingu sõlmimine ja parklapidaja õiguskaitsevahendid lepingu rikkumise korral	Margit Vutt	
Kaebuste kohta tehtud kohtutäituri otsuste vaidlustamise kohtupraktika Eestis 2017–2019	Mari Schihalejev	
Ostja õiguskaitsevahendid lepingutingimustele mittevastava asja üleandmise korral	Martin Käerdi	
EKTÄKS-i mõju tööandja ärisaladuse kaitsele	Gea Lepik	
EUROOPA LIIDU ISIKUANDMETE KAITSE ÜLDMÄÄRUSE (EL) 2016/679 ARTIKKEL 80 KOHALDAMINE NING PIIRIDEÜLESE MENETLEMISE ANALÜÜS	Helen Eenmaa-Dimitrieva	
Maaõiguslikud probleemid Riigikohtu administratiivosakonna praktikas 1939.-1940. aastal	Karin Visnapuu	Marju Luts-Sootak
Maaõiguslikud probleemid Riigikohtu administratiivosakonna 1936. aasta lahendites	Karin Visnapuu	Marju Luts-Sootak
Eesti Notarite Ühing 1930. aastatel	Merike Ristikivi	
Õigussüsteemi muudatused ja mõju õppekavadele taasiseseisvumisperioodi alguses: karistusõigus	Merike Ristikivi	
Eesti naisadvokaadid kahe maailmasõja vahelisel perioodil: lähisidemed ja kontaktid	Merike Ristikivi	
Lahutuse aluste mudelid ja eeskujud tsiviilseadustiku 1926. aasta eelnõus	Katrin Kiirend-Pruuli	Hesi Siimets-Gross
Üüri tõstmisega seonduvad vaidlused Eesti kohtutes ja üürikomisjonis perioodil 2009-2019	Karin Sein	
Vanema ülalpidamisnõude piiramine juhul, kui vanem on rikkunud lapse ülalpidamiskohustust: kohtupraktika analüüs	Tiina Mikk	
Täitemenetluse läbiviimine mitterahaliste nõuete täitmiseks: suhtlusõiguse lahendite täitmise korraldamine	Tiina Mikk	

Ühisvara jagamine ringkonnakohtute praktikas	Tiina Mikk	
Testamendi tühistamise alused: kohtupraktika analüüs	Tiina Mikk	
Uuenenud isikuandmete kaitse ja ärisaladuse kaitse seosed ja interaktsioon eesti õiguse kontekstis	Aleksei Kelli	
Kaitstud sisu kasutamine veebisisu jagamise teenuste puhul (autoriõiguse direktiiv 2019/790 art. 17)	Aleksei Kelli	
Isikuandmete töötlemise leping ja lepinguvabaduse piirangud	Aleksei Kelli	
Isikuandmete töötlemise lepingu olemus ja tasu maksmise kohustus volitatud töötlejale	Aleksei Kelli	
Tarbijale põhjendamatute ebamugavuste põhjustamine kui määgilepingu oluline rikkumine	Piia Kalamees	
Lennuettevõtja hüvitise maksmise kohustusest vabastamine	Piia Kalamees	
Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiivi 2016/943 ülevõtmine Eesti õigusesse ning ärisaladuse rikkumisel tekitatud kahju hüvitamine deliktiõiguse alusel	Age Värv	
Intellektuaalomandi õiguste jõustamine Eestis	Age Värv	
Alusetu rikastumise õigus Euroopa Liidu Kohtu praktikas	Age Värv	
Õigushariduse korraldus Eesti ja Soome vabariigis	Age Värv	
Ühingu huvi vs ühingu liikme huvi	Kalev Saare	
Kahju hüvitamine vallasasja kahjustumise korral Eesti õiguses võlaõigusseaduse ja liikluskindlustuse seaduse kontekstis	Martin Petermann	Karin Sein
Kaugtöö turvaline paindlikkus ning töötervishoid ja tööohutus	Kristel Tiits	Merle Erikson
Alaealise pärija pärandvara käsutamine	Edgar Grünberg	Tiina Mikk
Töötaja saladuse hoidmise ja konkurentsipiirangu kohustuse rakendamine ja tööandja õiguskaitsevahendid töötaja poolsete kohustuste rikkumisel kohtupraktikas	Mari Anne Valberg	Urmas Volens
Krediitiasutuste usaldatavusnõuetele vastavate vahetusvõlakirjade väljalase Eesti ühinguõiguse alusel	Gerd Laub	Karin Sein

Hüpoteegipidaja õigused nõude rahuldamisel täite- ja pankrotimenetluses	Mari Schihalejev	
Töötuskindlustus võlaõigusliku lepingu alusel töötavatele isikutele	Gaabriel Tavits	

III KARISTUSÕIGUS

Pealkiri	Juhendaja	Kaasjuhendaja
Analüüs, kuidas riigikohtu praktika arvutikelmuse koosseisu piiritlemisel on kujundanud Tartu Maakohtu otsuseid	Andreas Kangur	
Varalise kahju hüvitamine mõistliku menetlusaja möödumisel kriminaalmenetluses	Andreas Kangur	
Lähisuhte määratlemine kars § 121 lg 2 p 2 rakendamisel	Andreas Kangur	
Somaalia - millest tekivad migrantide kohanemiskeskkonnad	Andreas Kangur	
Vastutus valeütluse ja valevande andmise eest	Andreas Kangur	
Riigikohtu kriminaalkolleegiumi pretsedentide kasutus 2019. aasta kriminaalasjade põhjal (UT I)	Andreas Kangur	
Arst kui ametiisik korrupsioonivastase seaduse käsitluses	Andreas Kangur	
Kohtu roll võistlevas kohtumenetluses	Andreas Kangur	
Mismoodi on Eesti riigis korraldatud lähisuhtevägivalla tunnuste ja ohtude ennetamine erinevate ametkondade vahel Ida-Virumaa näitel	Andreas Kangur	
Vanglates kasutatavad sotsiaalprogrammid sõltuvusprobleemidega kinnipeetavatele Eesti ja USA näitel	Andreas Kangur	
Raske tervisekahjustuse tekitamise, millega on põhjustatud surm, tapmise ja ettevaatamatusest surma põhjustamise piiritlemine	Andreas Kangur	
Laste vastu suunatud seksuaalkuritegude aegumisstatuudi elimineerimise probleematika Ameerika Ühendriikide näitel (UT II)	Andres Parmas	
Süü lahendus Eesti karistusõiguses	Andres Parmas	

Lähenemiskeelu kohaldamise praktika	Andreas Kangur	
Kuritegelike ühenduste regulatsioon Eesti karistusseadustikus ning selle tõlgendamine kohtupraktikas	Andreas Kangur	
Ne bis in idem põhimõte Euroopas	Anneli Soo	
Karistusseadustiku §-ga 141 seotud muudatused ja sellega seonduvad õiguspoliitilised otsused läbi aja	Anneli Soo	
Kriminaalmenetlusseadustiku vahistamise regulatsiooni vastavus Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikaga	Anneli Soo	
The rights of persons in a pre-trial procedure in Estonia	Anneli Soo	
Kriminaalmenetluses kodu läbiotsimise lubatavusega seotud probleemid Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikas	Anneli Soo	
Vangistuse mõju resotsialiseerumisele	Anneli Soo	
Tunnistaja ütluste usaldusväärsuse uurimine virtuaalreaalsuskeskkonnas	Jaan Aru	
Alaealiste õigusrikkumistele mittekaristusliku õigusliku sekkumise meetmed ja nende rakendamise mõju alaealisele	Jaan Ginter	
Kohtupraktika narkoasjades: kvalifitseerimine, tõendamine ja karistuse mõistmine	Jaan Ginter	
Karistusseadustiku § 2161 kohtupraktika ning karistusraamistiku analüüs (UT II)	Jaan Ginter	
Riigi õigusabi tagamisega seonduvad probleemid Eesti kohtute, Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Kohtu näitel (UT II)	Jaan Ginter	
Karistusjärgne käitumiskontroll	Jaan Ginter	
Elektrooniliste side asukoha- ja liiklusandmete üldise säilitamise olemus ja vastavus põhiõiguste- ja vabaduste kaitsele Eesti Vabariigis Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika alusel	Jaan Ginter	
Süstemaatilisus karistusseadustiku § 4231 mõttes	Jaan Ginter	
Ebaseadusliku asendusemaduse kriminaliseerimise põhjendus	Jaan Ginter	

Küberkuritegevuse spetsiifika Eestis viimase 5 aasta jooksul	Jaan Ginter	
Põhiseadusliku järelevalve süsteemi toimimine	Jaan Ginter	
Õiguskaitseasutustega koostööd tegeva isiku õiguslik kaitse (UT I)	Jaan Ginter	
Karistusjärgne käitumiskontroll	Jaan Ginter	
Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuste täitmiseks rakendatavad vahendid Eestis ja Ida-Euroopas (UT II)	Jaan Ginter	
Abistatud enesetapu regulatsioon Šveitsi näitel	Jaan Sootak	
Viimase 3 aasta kohtupraktika eluvastastes süütegudes §113 ja §114	Jaan Sootak	
Ahistava jälitamise koosseis Eesti ja Saksa karistusseadustikus	Mario Truu	Anneli Soo
Lähusuhtevägivalla ennetamise ja tõkestamise abinõud	Mario Truu	Anneli Soo
Alaealiste ütluste usaldusväärsus	Mario Truu	Anneli Soo
Vereproovide analüüs biomarkerite (süivesikdefitsiitse transferiini ja gammaglutamüüli transferaasi) tuvastamiseks kui kokkuleppemenetlusega kaasnev kohustus	Paavo Randma	
Võimalik karistusõiguslik vastutus raie eest lindude pesitsusajal	Paavo Randma	
Surmanuhtluse poolt ja vastu (UT II)	Silvia Kaugia	
Tsensuur ja sõnavabadus netikommentaaries Eesti suuremate meediaportaalide näitel	Silvia Kaugia	
Kuriteole eelnev sündmusteahel kui alaealiste kuritegevuse tähelepanuta jäänud põhjus	Silvia Kaugia	
Lähisuhtevägivalla kajastamisest mõnedes eesti telekanalites (UT I)	Silvia Kaugia	
Kuritegevuse kajastamine Eesti rahvusringhäälingu uudisteportaalil võrdluses kuritegevuse registreeritud statistikaga 2018. aasta näitel (UT II)	Marianne Paimre	
Telefoni kasutamine mootorsõidukit juhtides – regulatsiooni ammendavus Tartu elanike liikluskäitumise ja TÜ õigusteaduskonna üliõpilaste arvamuse kohaselt	Silvia Kaugia	
Tunnistajate mälu põhiste ütluste vigade allikad, uurituna koosesinevate objektide mõjul tekkinud tajuillusioonide näitel	Talis Bachmann, Iiris Tuvi	

Parlamendiliikme väljendusvabadus ja parlamendiliikmele kohalduvad sanktsioonid; Karacsony jt vs Ungari, avaldused nr 42461/13 ja 44357/13) (UT II)	Jaan Ginter	
Eutanaasia legaliseerimisest Eestis (UT I)	Madis Ernits	
Altkäemaksu ese ja selle varjamise viisid (UT II)	Andreas Kangur	
Noormõrvarite kajastamine meedias keskendudes Viljandi koolitulistamisele	Marianne Paimre	
Laste õiguste kaitse Eestis	Marianne Paimre	
Erinevate uimastite käsitlemine Eesti veebirportaalides 2019	Marianne Paimre	
Narkoprobleem 2018.aasta Eesti ajalehtede veebiväljaannetes ning temaatilistel veebilehtedel	Marianne Paimre	
Kuritegevuse kajastamine ajalehtede Postimees ja Õhtuleht veebiväljaannetes ajavahemikul august 2019	Marianne Paimre	
Suurandmete põhiprobleemid ja käsitlused õiguskaitstes	Marianne Paimre	
Narkokuritegude karistuspraktika Eestis	Marianne Paimre	
Kuritegude kajastused Eesti meedias	Marianne Paimre	
Seksuaalkuriteod 2018 aastal ning nende kajastamine meedias	Marianne Paimre	
Eesti karistuspraktika narkootikumisega seotud väärted 2017-2019	Marianne Paimre	
Internetikuritegevus veebikonstaablite pilgu läbi	Marianne Paimre	
Kanepi kui narkootikumi regulatsioonid ja ennetus Euroopas	Marianne Paimre	
Eluvastased süüteod ja alkoholi mõju nende toimepanemisele	Marianne Paimre	
Gammabutürolatooni käsitlemine Euroopa Liidus	Marianne Paimre	
Euroopa Liidu riikide erinevad narkopoliitikad	Marianne Paimre	
Küberkiusamine Ameerika Ühendriikides kõrvutatuna Eestiga	Marianne Paimre	
Koolikiusamine Eestis 2006 ja 2014 aasta võrdluses: kurjategija ja ohvri käitumine kriminoloogilisteoreetilises kontekstis	Anna Markina	

Küberkiusamine Eesti koolis: kurjategija ja ohvri käitumise analüüs kriminoloogilisteoreetilises kontekstis	Anna Markina	
Lapsed vägivalda tunnistajatena või ohvritena	Anna Markina	
Eesti elanikkonna ohvriuuritud 2010-2018	Anna Markina	
Sexting'u mõiste ja probleemaatika karistusõiguse kontekstis alaealiste puhul	Anna Markina	
Noorte poolt küberkeskkonnas toime pandud kuriteod	Anna Markina	
Narkomaanide sõltuvusravi alternatiivkaristusena	Anna Markina	
Rahapesu tõkestamine teatamiskohustusega subjektide tegutsemise tulemusena 2020.aastal võrreldes 2008.aastal läbiviidud uuringu tulemustega	Anna Markina	
Lapse õigused kinnise lasteasutuse teenusele suunamisel	Anna Markina	
Lähisuhtevägivalda juhtumite menetlus-ja karistuspraktika 2018-aasta näitel	Anna Markina	
Ausa ja õiglase kohtumenetluse põhimõtte rakendamine kriminaaltoimikule juurdepääsu andmisel Euroopa Inimõiguste Kohtu pilgu läbi	Tambet Grauberg	
Ultima ratio põhimõtte jälitustegevuse seaduslikkuse aluspõhimõttena	Tambet Grauberg	
Ütluste deponeerimine: kahtlustava ja süüdistava küsitlusõiguse tagamine	Tambet Grauberg	
Tõendi usaldusväärsust mõjutavad asjaolud	Tambet Grauberg	
Sõnumisaladuse kaitseala ja riivet õigustavad eesmärgid	Tambet Grauberg	
Kaitseakti tähtsus kohtumenetluses	Tambet Grauberg	
Seksuaalse ahistamise süüteo koosseis Eesti karistusõiguses ja selle koosseisu seotud hädakaitsega	Jüri Saar	
Kuritegeliku ühenduse eristamine kuritegelikust grupist	Jüri Saar	

Motiveeriva intervjuerimise integreerimise võimalikkus alaealistele õigusrikkujatele suunatud mõjutusvahendistega	Jüri Saar	
Küberkuritegevus ja -kaitse	Jüri Saar	
Tunnistajate ütluste eksperimentaalne uurimine EEG abil: ootuste mõju tajule	Talis Bachmann, kaasjuhendaja Carolina Murd	
Näopõhiselt tajutud agressiivsuse hindamine tahhistoskoopiliste meetodite abil	Talis Bachmann	
Kognitiivse privaatsuse riive ajukuva-põhise tehnoloogia võimaluste uurimine EEG meetoditega	Talis Bachmann	
Sisendatavuse ja illusoorse taju seos	Talis Bachmann	
„Lennunduse õiglase suhtumise (just culture) põhimõtte karistusõiguses	Markus Kärner	
Sugulise ja kehalise seksuaalse iseloomuga teo piiritlemine karistusseadustikus - kooskõla määratletuspõhimõttega	Markus Kärner	
Dopingu tarvitamise kriminaliseerimine Eesti Vabariigis	Markus Kärner	
Reformatio in peius keeld süüteomenetluses	Markus Kärner	
Alaealiste vargused jaekaubanduses	Jaan Ginter	
Enese mittesüüstamise privileegi ja teabe väljaandmise kohustuse kollisioon	Sandra-Kristin Kärner	
Patsiendikindlustuse seaduse eelnõuga kavandatava kriminaalmenetluse seadustiku § 2053 põhjendatus	Sandra-Kristin Kärner	
Rehabilitatsiooniprogrammi kohaldamine joobes sõidukijuhtidele	Alar Lehesmets	Jaan Ginter
Hädakaitse instituudi käsitlemine eesti õigussüsteemis	Dmitri Teplõhh	
Mittevaralise kahju hüvitamine kriminaalasjades	Dmitri Teplõhh	